

Οι εκπαιδευτικές ενώσεις αποτρέπουν την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου μέσω της χρήσης ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Η ΟΛΜΕ εκδηλώνοντας το ενδιαφέρον της για ζητήματα πρόληψης της μαθητικής διαρροής, ιδιαίτερα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, αποφάσισε και συμμετέχει σε πρόγραμμα της ETUCE με τίτλο: "Οι εκπαιδευτικές ενώσεις αποτρέπουν την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου μέσω της χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση."

Ζητούμενο του προγράμματος είναι η αναζήτηση καλών πρακτικών για τα εξής:

-τρόπους με τους οποίους οι ΤΠΕ και η καινοτόμος διδασκαλία που βασίζεται σε ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν στην υποκίνηση και επαναπροσέλκυση μαθητών που κινδυνεύουν με αποκλεισμό στο σχολείο.

-απαιτούμενες ειδικές ικανότητες ώστε οι εκπαιδευτικοί να είναι σε θέση να παρέχουν αυτήν την εκπαίδευση.

-τρόπους με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν τις δυνατότητες των ΤΠΕ προκειμένου να γεφυρώσουν το κενό ανάμεσα σε αυτά που βιώνουν/μαθαίνουν οι μαθητές στο σπίτι και σε αυτά που μαθαίνουν στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Το πρόγραμμα εστιάζει ειδικότερα σε σχολεία της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν μαθητές ηλικίας 15 έως 18 ετών.

Στη Συμβουλευτική ομάδα του έργου μετέχουν στελέχη της ETUCE με εμπειρία σε αντίστοιχα προγράμματα (Martin Romer επικεφαλής εταίρος του έργου, Danielle Verschueren, Roger Jonckeer και Susan Flocken), 2 ειδικοί επιστήμονες - εμπειρογνώμονες (Roy Leitch, από ERISA ,ειδικός στον τομέα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και Guntars Catlaks από EI, ερευνητής με γνώσεις όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου) καθώς και αντιπρόσωποι από 7 συνδικαλιστικές οργανώσεις που είναι συνεργάτες του έργου (Hans Laugesen από την GL Δανία (DK) συντονιστής του έργου, Bert Imminga από την AOb Ολλανδία (NL), Ivan Sos από την OZPSaV Σλοβακία (SK), Ελένη Ζωγραφάκη από την ΟΛΜΕ Ελλάδα (GR), Maria Arminda Bragança από την FNE Πορτογαλία (PT), George Koursakov από την ESEUR Ρωσία (RUS) και η Nigar Mustafazade από την AITUCEW Αζερμπαϊτζάν (AZ).

Το έργο θα διαρκέσει 30 μήνες και περιλαμβάνει συναντήσεις προετοιμασίας, οργάνωσης και αποτίμησης επιμέρους συμπερασμάτων της συμβουλευτικής ομάδας, 4 επισκέψεις μελετών περίπτωσης σε Δανία, Ολλανδία, Πορτογαλία και Αζερμπαϊτζάν, 1 εργαστήριο-ημερίδα στην Αθήνα το Σεπτέμβριο του 2013 και την τελική διάσκεψη στη Σλοβακία το Νοέμβριο του 2013.

Οι ερευνητές έχουν βοηθήσει στην προετοιμασία των πληροφοριών για κάθε χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα και έχει στη διάθεσή της η συμβουλευτική ομάδα για τα εκπαιδευτικά συστήματα, τους τύπους των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τη γνώση σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στα σχολεία, το επίπεδο εξοπλισμού και τις εφαρμογές λογισμικού, τα στοιχεία μαθητικής διαρροής και τις ασκούμενες πολιτικές για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στις χώρες αυτές.

Στις μελέτες περίπτωσης που θα διαρκούν 3 μέρες θα γίνονται επισκέψεις σε σχολεία, και ινστιτούτα κατάρτισης εκπαιδευτικών. Οι συνεντεύξεις θα απευθύνονται στους διευθυντές, τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές για τους οποίους έχουν συνταχθεί ειδικά ερωτηματολόγια, θα είναι ημιδομημένες, δηλαδή θα μπορούν με βάση τα ερωτηματολόγια να εστιάζουν παίρνοντας υπόψη τις απαντήσεις και τις επιτόπιες συνθήκες.

Το έργο αυτό στηρίζεται σε δύο προηγούμενα έργα ELFE 1 και ELFE 2. Το πρώτο έργο δημιούργησε ένα Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Εκπαίδευση eLearning (ELFE), το οποίο επέτρεψε στην ETUCE και τις εκπαιδευτικές οργανώσεις να κατανοήσουν καλύτερα τα δυνατά και αδύνατα σημεία της χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και προχώρησε σε μια σειρά συστάσεων σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Στη συνέχεια, με το δεύτερο έργο εντοπίστηκαν μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στα σχολεία και τα ιδρύματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών για να προωθήσουν τη χρήση των ΤΠΕ θεωρώντας την προστιθέμενη αξία στην εκπαίδευση και απευθύνουν συστάσεις στους φορείς χάραξης πολιτικής, στα σχολεία, στα ιδρύματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών και στα συνδικάτα για τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, στη διαχείριση των σχολείων και στη στρατηγική χρήση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων.

Με αυτό το έργο γίνεται προσπάθεια να ερευνηθούν συνδυαστικά δύο περιοχές που θεωρούνται ξεχωριστές όπως αυτή της χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και της πρόληψης της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Η εύρεση ιδρυμάτων που χρησιμοποιούν ΤΠΕ για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου αποτελεί μια πρόκληση που πρέπει να διερευνηθεί. Οι καινοτόμες μέθοδοι, η εφαρμογή καλών πρακτικών και η πρακτική εμπειρία της παιδαγωγικής εφαρμογής των ΤΠΕ οι οποίες μειώνουν τη μαθητική διαρροή, αν ανιχνευτούν στην πράξη και είναι εφικτό να εφαρμοστούν σε άλλες χώρες, με διαφορετικό επίπεδο ΤΠΕ στην εκπαίδευση, θα είναι ένα θετικό αποτέλεσμα.

Η ιστοσελίδα του έργου (www.elfe-eu.net) περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα έργα πρώην ELFE 1 και 2 σε αγγλικά και γαλλικά δίπλα στην περιγραφή του έργου και της συμβουλευτικής ομάδας της ELFE-ESL.

Για τη διάδοση του έργου και την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη σχετικά με το ζήτημα έχουν κυκλοφορήσει κάρτες σε 24 γλώσσες, ανάμεσά τους και στα ελληνικά.

ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Η κύρια δραστηριότητα του προγράμματος ELFE-ESL είναι να διεξάγει ορισμένες επισκέψεις μελέτης περίπτωσης σε διαφορετικές περιοχές στην Ευρώπη για να αποκομίσει και να μοιραστεί τα κίνητρα και την εμπειρία στην παιδαγωγική χρήση των ΤΠΕ γενικά, και στις προσεγγίσεις για την πρόωρη σχολική εγκατάλειψη συγκεκριμένα. Ο σκοπός των μελετών περίπτωσης είναι η αποκόμιση πληροφοριών και εμπειριών από τα ιδρύματα υποδοχής για την:

- Πρόωρη σχολική εγκατάλειψη
- Χρήση των ΤΠΕ στην πρόωρη σχολική εγκατάλειψη
- ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Πρωτοβουλίες στην ηλεκτρονική μάθηση

- Παιδαγωγικές μέθοδοι στην ηλεκτρονική μάθηση
- Εκμάθηση με επίκεντρο τον μαθητή ή εξατομικευμένη μάθηση

Τέσσερις χώρες έχουν επιλεγεί ως μελέτες περίπτωσης σε αυτό το πρόγραμμα –η Δανία, η Ολλανδία, η Πορτογαλία και το Αζερμπαϊτζάν που αντιπροσωπεύουν τη γεωγραφική και την πολιτική ποικιλομορφία της Ευρώπης. Ο κύριος σκοπός των μελετών περίπτωσης είναι η εύρεση παραδειγμάτων καινοτόμου χρήσης των ΤΠΕ σε σχολικό επίπεδο και στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών με σκοπό τη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Συνεπώς, κατά τη διάρκεια των μελετών περίπτωσης δε θα επιδιώξουμε μια αντιπροσωπευτική επισκόπηση του επιπέδου εφαρμογής ή της αξιολόγησης των εθνικών πολιτικών για τις ΤΠΕ ή/και της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στη χώρα, αλλά θα ερευνήσουμε τις μοναδικές περιπτώσεις στο μικρό αριθμό επιλεγμένων ιδρυμάτων (4) σε κάθε χώρα. Τα παραδείγματα θα προέλθουν από τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα ιδρύματα εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών που είναι γνωστό ότι έχουν προσδιορίσει το ζήτημα της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης και έχουν εργαστεί προς την εξεύρεση μερικών λύσεων που περιλαμβάνουν τις ΤΠΕ. Η πρόθεση είναι να αναπτύξουν πρότυπα καλής πρακτικής που θα μπορούσαν να διαδοθούν και να χρησιμοποιηθούν ενδεχομένως από τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες σε άλλες χώρες ως εμπνευσμένα παραδείγματα. Ο δεύτερος στόχος είναι να υποκινηθεί η αναστοχασμός, η ανάλυση των αναγκών και η συζήτηση μεταξύ της εκπαιδευτικής κοινότητας μέσα στα σχολεία και τις περιοχές επίσκεψης σχετικά με τα ζητήματα της χρήσης των ΤΠΕ για τη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Θα χρησιμοποιήσουμε μια «αναπτυξιακή» προσέγγιση που θα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να συνεργαστούν με τη συμβουλευτική ομάδα και για να μοιραστούν τις εμπειρίες και τις προοπτικές, αντί να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες όπως κανονικά απαιτούνται σε μια «ελεγκτική» προσέγγιση. Στόχος μας είναι να καταστεί η διαδικασία ευχάριστη, ενημερωτική και επικοινωνιακή για όλους τους συμμετέχοντες. Δεν πρέπει να θεωρηθεί ως αγγαρεία, αλλά μάλλον ως αναπτυξιακή εμπειρία.

Η κύρια διαδικασία διάδρασης θα υιοθετήσει μια ημιδομημένη τεχνική συνέντευξης που εφαρμόζεται στις ομάδες ενδιαφέροντος. Μια ημιδομημένη συνέντευξη είναι μια μέθοδος έρευνας που χρησιμοποιείται στις Κοινωνικές Επιστήμες. Ενώ μια δομημένη συνέντευξη είναι τυποποιημένη με περιορισμένο σύνολο ερωτήσεων, μια ημιδομημένη συνέντευξη είναι ευέλικτη, επιτρέποντας να τεθούν νέες ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ως αποτέλεσμα των απαντήσεων. Ο ερευνητής σε μια ημιδομημένη συνέντευξη θα έχει ένα πλαίσιο θεμάτων προς εξερεύνηση. Θα χρησιμοποιήσουμε τα «4 σημεία (απόψεις, πολιτική, προγράμματα, προοπτικές)» ανωτέρω για να παρέχουμε τα κύρια θέματα για τη συνέντευξη. Θα υπάρξει ένας οδηγός συνέντευξης που προετοιμάζεται για τους ερευνητές, ο οποίος αποτελεί μια άτυπη ομαδοποίηση των θεμάτων και των ερωτήσεων που ο ερευνητής μπορεί να θέσει με διαφορετικούς τρόπους στους διαφορετικούς συμμετέχοντες. Οι οδηγοί συνέντευξης θα βοηθήσουν την ερευνητική ομάδα να εστιάσει μια συνέντευξη σε προσιτά θέματα, χωρίς περιορισμό, σε μια συγκεκριμένη μορφή. Αυτό θα βοηθήσει τους ερευνητές να προσαρμόσουν τις ερωτήσεις τους στο πλαίσιο/στην περίπτωση της συνέντευξης, και στους ερωτηθέντες.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αυτό θα αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη:

1. **Ερωματολόγιο κατάστασης:** ουσιαστική συλλογή πληροφοριών πριν από την επίσκεψη.

2. **Έγγραφο εργασίας:** περιγραφή του υποβάθρου στο πρόγραμμα και περίληψη των ζητημάτων που σχετίζονται με την ΠΣΕ ESL

3. **Περιήγηση:** σύντομη περιήγηση του ιδρύματος και των εγκαταστάσεων (~15 λεπτά)

4. **Παρουσίαση διοργανωτών:** Συνοπτική παρουσίαση του ιδρύματος υποδοχής για τις εμπειρίες τους και τις προοπτικές για τις ΤΠΕ στην ΠΣΕ ESL (~20 λεπτά)

5. **Ημιδομημένη συνέντευξη:** για να εκμαιεύσει τις απόψεις και να διευκολύνει την ανταλλαγή των εμπειριών (90 λεπτά το ανώτατο)

6. **Περίληψη:** σύντομη παράθεση των αποτελεσμάτων και των ζητημάτων που προκύπτουν (~15 λεπτά)

7. **Ανατροφοδότηση:** Γραπτή έκθεση ανατροφοδότησης, που συντάσσεται από τη συμβουλευτική ομάδα

Γενικά, κάθε επίσκεψη μελέτης περίπτωσης πρέπει να διαρκέσει μεταξύ 2-3 ωρών έτσι ώστε η συμβουλευτική ομάδα να μπορεί να συμπεριλάβει 2 ή 3 επισκέψεις ημερησίως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Έγγραφο εργασίας

ELFE- ESL

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αυτό είναι ένα έγγραφο εργασίας που ετοιμάστηκε για να υποστηρίξει την εισαγωγή στο πρόγραμμα της ETUCE «Οι εκπαιδευτικές Ενώσεις αποτρέπουν την πρόωρη σχολική εγκατάλειψη μέσω της χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση». Το έγγραφο περιγράφει το υπόβαθρο και τους στόχους του προγράμματος και συζητά τα πρωτεύοντα θέματα που περιλαμβάνονται στην ανάπτυξη πολιτικών για τη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης (ESL) στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ευρώπη. Παρουσιάζει έπειτα μια αναθεώρηση των ζητημάτων που περιλαμβάνει η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και προσφέρει τις ιδέες- ερεθίσματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ΤΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν συστηματικά ώστε να παρεμβαίνουν προκειμένου να μειώσουν την πρόωρη σχολική εγκατάλειψη.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ETUCE)

Η ETUCE, είναι η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οργάνωση των εκπαιδευτικών συνδικαλιστικών ενώσεων. 135 εθνικές εκπαιδευτικές ενώσεις στην Ευρώπη είναι μέλη της & εκπροσωπεί περισσότερα από 12.8 εκατομμύρια εκπαιδευτικούς από όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια & ανώτερη εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση & κατάρτιση). Στην ΕΕ καλύπτει 110 οργανώσεις και εκπροσωπεί περισσότερους από 4.5 εκατομμύρια εκπαιδευτικούς. Η ETUCE είναι κοινωνικός εταίρος στην εκπαίδευση σε επίπεδο ΕΕ και είναι μια Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Ομοσπονδία μέσα στην ETUC, την Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Συνομοσπονδία. Η ETUCE αποτελεί την Ευρωπαϊκή περιφέρεια της Εκπαιδευτικής Διεθνούς που είναι η παγκόσμια ομοσπονδία των συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών. Η ETUCE παράγει έναν αυξανόμενο αριθμό σημαντικών δηλώσεων και εκθέσεων που υποκινούν τη συζήτηση και προωθούν τη δράση σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή εκπαίδευση,

π.χ. η δήλωση της ETUCE για την Πρόταση για μία Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη πρόωγη σχολική εγκατάλειψη, το Μάιο του 2011¹.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ELFE-ESL

Το πρόγραμμα άρχισε τις επίσημες εργασίες του το Δεκέμβριο του 2011 και θα διαρκέσει 30 μήνες. Στο πρόγραμμα οι συμμετέχοντες εταίροι είναι 7 εθνικές συνδικαλιστικές ενώσεις εκπαιδευτικών από τη Δανία (Gymnasieskolernes Lærereforening, GL), την Ολλανδία (Algemene Onderwijsbond, AoB), την Πορτογαλία (DOS Federação Nacional Sindicatos da Educação, FNE), τη Σλοβακία (Συνδικαλιστική Ένωση των εργαζομένων στην εκπαίδευση & τις επιστήμες, OZPŠaV), την Ελλάδα (Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης της Ελλάδας, OLME), το Αζερμπαϊτζάν (Ανεξάρτητη Συνδικαλιστική Ένωση των εργαζομένων της εκπαίδευσης της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, AITUCEW) & τη Ρωσία (Ένωση των εργαζομένων της εκπαίδευσης και των επιστημών της Ρωσίας, ESEUR), υπό την καθοδήγηση της ETUCE, της ευρωπαϊκής οργάνωσής τους.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

1. να προσδιορίσουν πώς οι ΤΠΕ, τα εργαλεία και η καινοτόμος διδασκαλία που βασίζονται στις ΤΠΕ μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία κινήτρων και στην εκ νέου προσέλκυση των ατόμων που κινδυνεύουν να αποκλειστούν από την τυπική εκπαίδευση (όσοι εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, εθνικές μειονότητες, μετανάστες) ώστε να επιστρέψουν στο σχολείο.

2. να αναλύσουν την επίδραση της χρήσης ΤΠΕ σε αυτά τα άτομα στην εκπαίδευση από την άποψη της αύξησης της δυνατότητας της (επανα)σύνδεσης αυτών των ομάδων που κινδυνεύουν με αποκλεισμό με την εκμάθηση και την ενεργή δράση τους ως πολίτες.

3. να προσδιορίσουν τις συγκεκριμένες δεξιότητες και τις ικανότητες που χρειάζονται οι εκπαιδευτικοί για να είναι σε θέση να ενσωματώσουν μια ευνοϊκή χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, η οποία υποστηρίζει τις συγκεκριμένες ανάγκες εκείνων των μαθητών που κινδυνεύουν με αποκλεισμό από την τυπική εκπαίδευση.

4. να αναλύσουν τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν τη δυνατότητα των ΤΠΕ να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ της εμπειρίας αυτών των ατόμων και της εκμάθησης στο σπίτι όσο και της εκμάθησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Δηλαδή, πώς η ψηφιακή ικανότητα μπορεί να ενσωματωθεί καλύτερα στα προγράμματα σπουδών και στα αποτελέσματα της εκμάθησης όχι μόνο σε όλες τις βαθμίδες της τυπικής εκπαίδευσης αλλά και στην άτυπη και στην μη τυπική εκμάθηση. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη διάσταση του φύλου λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών των δύο φύλων.

5. να εξετάσουν τη δυνατότητα μεταβίβασης των μεθόδων/διαδικασιών και των αποτελεσμάτων/των καλύτερων πρακτικών του προγράμματος που αναγνωρίζονται στο συγκεκριμένο πολιτιστικό πλαίσιο σε άλλες χώρες. Το πρόγραμμα θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην εργασία των εκπαιδευτικών ενώσεων και των εργοδοτών της εκπαίδευσης στις διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και το ρόλο που διαδραματίζουν στην υποστήριξη της προσαρμογής των παραδειγμάτων καλύτερης πρακτικής στο εθνικό πολιτιστικό πλαίσιο εκπαίδευσής τους.

¹ http://etuce.homestead.com/Statements/2011/ETUCE_Statement_-_Early_School_Leaving.pdf.

6. να καθορίσουν τις οδηγίες για τους σχετικούς συμμετόχους στην εκπαίδευση για τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση προκειμένου να συγκλίνουν το (ψηφιακό) χάσμα μεταξύ των μαθητών που κινδυνεύουν με αποκλεισμό και εκείνων που είναι πλήρως ενσωματωμένοι στην εκπαίδευση και την κοινωνία συνολικά.

Οι οδηγίες θα επικυρωθούν στην τελική συνδιάσκεψη και θα τονιστούν με συγκεκριμένα παραδείγματα καλύτερης πρακτικής (σχολικά ιδρύματα και ιδρύματα εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών) από τις μελέτες περίπτωσης των χωρών που συμμετέχουν. Τα αποτελέσματα απευθύνονται σε όλους τους συμμετόχους στην εκπαίδευση (εκπαιδευτικούς, σχολεία, ιδρύματα εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, εργοδότες της εκπαίδευσης, σχεδιαστές πολιτικής και δημόσιες αρχές σε περιφερειακό, εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο).

ΠΡΩΩΡΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ

Τον Ιούνιο του 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, που βασίζεται σε τρεις αμοιβαία ενισχυόμενες προτεραιότητες για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Ένας από πέντε βασικούς στόχους του είναι να μειωθεί το ποσοστό της Πρόωρης Σχολικής Εγκατάλειψης ΠΣΕ²⁴ στην ΕΕ σε λιγότερο από 10% έως το έτος 2020. Αυτήν την περίοδο, περίπου 6 εκατομμύρια νέοι στην ΕΕ εγκαταλείπουν το σχολείο μόνο με την κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή λιγότερο. Η πρόληψη της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης είναι ιδιαίτερα σημαντική τόσο για την καταπολέμηση των αρνητικών επιπτώσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην ανάπτυξη του παιδιού όσο και για να ενισχυθούν τα παιδιά και να σπάσει η διαγενεακή κληρονομικότητα της μειονεξίας

Η πρόωρη σχολική εγκατάλειψη δεν αποτελεί νέο πρόβλημα και έχει υπάρξει πρόοδος από το 17.6% το 2000 στο 14.4% το 2009, αλλά υπάρχουν στοιχεία ότι το πρόβλημα έχει οξυνθεί και μπορεί πράγματι να αναδυθεί πάλι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα καλής πρακτικής στα κράτη μέλη της ΕΕ αλλά δεν είναι στρατηγικά και εξαρτώνται ιδιαίτερα από τις τοπικές συνθήκες και τις δραστηριότητες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει στη Σύσταση του Συμβουλίου COM (2011) 19 τελικό³ ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ αναπτύσσουν μια αναλυτική στρατηγική ώστε οι δράσεις να μειώσουν τα ποσοστά της ΠΣΕ στα εκπαιδευτικά τους συστήματα. Στη δήλωσή του για την πρόταση, η ETUCE χαιρετίζει το γεγονός ότι η Πρόταση αναγνωρίζει το βασικό ρόλο των εκπαιδευτικών, των σχολικών ηγετών και του εκπαιδευτικού προσωπικού στην καταπολέμηση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης. Η ETUCE επίσης τονίζει ότι η προτεινόμενη κοινωνική, οικονομική, εκπαιδευτική και ψυχολογική υποστήριξη πρέπει επίσης να παρέχεται στους εκπαιδευτικούς που συνεργάζονται με τις μειονεκτούσες ομάδες και επισημαίνει ότι η πρόσθετη επένδυση είναι ύψιστης σημασίας για την προετοιμασία των εκπαιδευτικών ώστε να αντιμετωπίσουν τους μαθητές που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο⁴.

Η ΠΣΕ είναι ξεκάθαρα ένα σύνθετο πρόβλημα με πολλά πιθανά αίτια που περιλαμβάνουν τα :

- Μειονεκτικό υπόβαθρο

² ο όρος «πρόωρη σχολική εγκατάλειψη» περιλαμβάνει όλες τις μορφές εγκατάλειψης από την εκπαίδευση και την κατάρτιση πριν την ολοκλήρωση της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή της αντίστοιχης στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

³ Πρόταση για μια Σύσταση του Συμβουλίου για τις πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης COM(2011) 19 τελικό

⁴ Ανακοίνωση της ETUCE για την Πρόταση για μια Σύσταση του Συμβουλίου για την Πρόωρη Σχολική εγκατάλειψη, Μάιος 2011, http://etuce.homestead.com/Statements/2011/ETUCE_Statement_-_Early_School_Leaving.pdf.

- Χαμηλή εκπαιδευτική προσαρμοστικότητα⁵
- Έλλειψη κινήτρου και υποστήριξης
- Ισχυρή απόσπαση της προσοχής των εφήβων
- Απογοήτευση από την ακαδημαϊκή μελέτη
- Διδακτικές εκπαιδευτικές μέθοδοι
- Σταδιακή υστέρηση
- Αποσύνδεση με την ευκαιριακή κοινωνική χρήση των ΤΠΕ

Η ΠΣΕ πρέπει να αντιμετωπιστεί σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών για την κοινωνία, τη νεολαία, την οικογένεια, την υγεία, την τοπική κοινωνία, την απασχόληση, καθώς επίσης και πολιτικών για την εκπαίδευση. Οι επίσης εκτεταμένες εκπαιδευτικές έννοιες όπως η πολιτισμική εκπαίδευση, η επαγγελματική εμπειρία και ο αθλητισμός μπορούν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στη μείωση της ΠΣΕ με την προώθηση της αυτοπεποίθησης, της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, του διαπολιτισμικού διαλόγου, και της κοινωνικής συνοχής.

Εντούτοις, αυτή η μελέτη και το έγγραφο εργασίας εστιάζεται στις εκπαιδευτικές πολιτικές και τις μεθόδους και στον τρόπο με τον οποίο οι ΤΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σημαντικά ώστε να επηρεάσουν την ΠΣΕ και γενικότερα την εκπαιδευτική επίδοση σε ολόκληρη την ΕΕ. Πράγματι, αυτός είναι ένας μάλλον παραμελημένος τομέας με τις περισσότερες προσπάθειες να αφιερώνονται στις μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές πολιτικές και στην καθιέρωση των διαδικασιών και των μεθόδων για την μείωση της ΠΣΕ.

Οι προσεγγίσεις στη μείωση της ΠΣΕ μπορούν να εξεταστούν μέσα σε τρεις κατηγορίες, την πρόληψη, την παρέμβαση και την αποζημίωση.

Πρόληψη

⁵ Η εκπαιδευτική προσαρμοστικότητα» αναφέρεται στη «διατήρηση της θετικής προσαρμογής από τα άτομα παρά την ύπαρξη εμπειριών σημαντικής αντιξοότητας». Luthar, S.S., Cichetti, D. and Becker, B. (2000), Η κατασκευή της προσαρμοστικότητας. Μια κριτική αξιολόγηση και οδηγίες για μελλοντική εργασία, στο: Ανάπτυξη του Παιδιού, 71, σελ. 543, παράθεση από NESSE (2009).

Οι προληπτικές στρατηγικές προσπαθούν να αποτρέψουν τα αίτια της ΠΣΕ με την αντιμετώπιση των κοινωνικών και πολιτισμικών ζητημάτων που υποστηρίζουν την κακή επίδοση, το κίνητρο και την εκπαιδευτική προσαρμοστικότητα. Προσπαθούν να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες έχουν ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας εστιάζοντας στην προσχολική εκπαίδευση και τη φροντίδα και τα δομικά ζητήματα των πολιτικών διαχωρισμού για να διασφαλιστεί ότι μειονεκτούντες και ευάλωτοι μαθητές και όχι οι γκετοποιημένοι έχουν την ευκαιρία να ευημερήσουν μέσω μιας ισορροπημένης κοινωνικής σύνθεσης. Οι πολιτικές για την πρόληψη είναι κανονικά εντός της σφαίρας των εθνικών κυβερνήσεων.

Παρέμβαση

Αυτές οι πολιτικές αφορούν στην ίδια τη διαδικασία της εκπαίδευσης: καθιστώντας την ίδια τη διαδικασία περισσότερο αποτελεσματική και σχετική με τις ανάγκες του μαθητή, το γενικό επίπεδο επίδοσης μπορεί να αυξηθεί και οι αποτυχίες να μειωθούν έτσι ώστε οι μαθητές να ενθαρρύνονται να παραμείνουν και να ολοκληρώσουν το πρόγραμμά τους. Αυτή είναι η ουσία του θέματος και παραδόξως, από την άποψη της πολιτικής, σχεδόν παραμελείται παγκοσμίως. Οι πολιτικές παρέμβασης είναι κανονικά η αποστολή της περιφερειακής κυβέρνησης ή των τοπικών εκπαιδευτικών αρχών. Αυτές αποτελούνται από τον καθορισμό των κατάλληλων παιδαγωγικών μεθόδων για τη συγκριμένη εκπαιδευτική κατάσταση και την παροχή των κατάλληλων στρατηγικών υποστήριξης ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι σπουδαστές λαμβάνουν την υποστήριξη και την ενθάρρυνση που χρειάζονται για να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα. Έτσι, η επιτυχής εφαρμογή τους εξαρτάται κατά ένα μεγάλο μέρος από τις ικανότητες και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Αυτό έχει προσδιοριστεί στο TALIS 2009⁶⁸ όπου η διδασκαλία μαθητών με ειδικές ανάγκες και η χρήση ΤΠΕ στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης τοποθετήθηκαν στην κορυφή για την επαγγελματική εξέλιξη. Αυτός είναι ο τομέας στον οποίο οι ΤΠΕ μπορούν να ασκήσουν τη μεγαλύτερη επίδραση στην επίδοση και επομένως στην ΠΣΕ.

Αναπλήρωση

Αυτές οι στρατηγικές προσπαθούν να παρέχουν τις ευκαιρίες και τους δρόμους για εκείνους που αποσύρθηκαν ή απέτυχαν να ολοκληρώσουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αυτές μπορούν να αποτελούνται από την επανάληψη ενός προγράμματος ή την ανάληψη ενός εναλλακτικού προγράμματος που ταιριάζει περισσότερο στις δεξιότητες και τις δυνατότητές τους ή το συνδυασμό των επιπλέον ευκαιριών εκπαίδευσης με την εργασία ή τις κοινωνικές εμπειρίες. Αυτές είναι σύνθετες στρατηγικές καθώς μπορεί να είναι δύσκολο να επανενταχθούν οι μαθητές σε ένα σύστημα το οποίο τους έχει απογοητεύσει προηγουμένως και με το οποίο τώρα δε συμβαδίζουν ή είναι εκτός της ομάδας.

Γενικά, οι πολιτικές της ΠΣΕ αποτελούνται κανονικά από ένα μίγμα πρόληψης, παρέμβασης και αναπλήρωσης. Εντούτοις, η πρόληψη επαφίεται συνήθως στη σφαίρα των εθνικών κυβερνήσεων, και μπορεί επομένως να έχει πολιτικά κίνητρα. Οι πολιτικές για την παρέμβαση ανήκουν κανονικά στην περιφερειακή ή στην τοπική κυβέρνηση καθώς επηρεάζονται και εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες. Η αναπλήρωση επαφίεται συνήθως στους τοπικούς ή σχολικούς συμβούλους ώστε να καθορίσουν πώς να παρέχουν με τον καλύτερο τρόπο τις ευκαιρίες ή την επανόρθωση για τους συγκεκριμένους μαθητές.

Εστίαση στην παρέμβαση

Η μελέτη ELFE-ESL θα εστιάσει στις πολιτικές για την παρέμβαση, καθώς αυτός είναι γενικά ο παραμελημένος τομέας μεταξύ των εθνικών πολιτικών και της παροχής εκπαίδευσης. Αυτό δεν ισχύει προκειμένου να ειπωθεί ότι δεν υπάρχουν πολλά σημαντικά παραδείγματα επιτυχημένων προγραμμάτων εκπαίδευσης που προσπαθούν να βελτιώσουν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εκπαίδευσης. Φυσικά υπάρχουν, αλλά τείνουν να

⁶ <http://www.oecd.org/dataoecd/4/1/43058438.pdf>.

αναπτυχθούν ως συγκεκριμένες και προσωπικές πρωτοβουλίες μέσα στα υπάρχοντα συστήματα και τείνουν να μην αναπτύσσονται μέσα σε ένα συγκεκριμένο σχολείο ή μια γειτονιά. Μπορεί, επομένως, να είναι δύσκολο να επεκτείνονται τέτοιες εμπειρίες σε άλλες περιοχές και επομένως να επιδρούν σε περιφερειακή ή εθνική κλίμακα.

Η παρέμβαση είναι επίσης ο τομέας στον οποίο οι ΤΠΕ μπορούν να ασκήσουν σημαντική επίδραση. Όπως παρουσίασε η προηγούμενη μελέτη ELFE 2 οι ΤΠΕ είχαν ήδη έναν σημαντικό αντίκτυπο στους περισσότερους τομείς της εκπαίδευσης. Εντούτοις, η ανάπτυξη των παιδαγωγικών μεθόδων βασίζεται στην ενσωματωμένη χρήση εφόσον οι ΤΠΕ παραμένουν ασαφείς και υπανάπτυκτες. Αυτός είναι επίσης ένας σημαντικός τομέας για την περαιτέρω επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Ενώ οι παιδαγωγικές μέθοδοι για τη χρήση των ΤΠΕ είναι ακόμα υπό ανάπτυξη και η χρήση τους ακόμα στη διερευνητική της φάση, θα είναι αποφασιστικής σημασίας να παρασχεθεί στους εκπαιδευτικούς η επαγγελματική κατάρτιση και η υποστήριξη που θα είναι καθοριστικές για την υιοθέτηση των νέων μεθόδων διδασκαλίας που βασίζονται στη χρήση των ΤΠΕ.

Οι επισκέψεις μελέτης περίπτωσης που ενσωματώνονται μέσα στο πρόγραμμα EFEL-ESL έχουν αναπτυχθεί συγκεκριμένα γι' αυτόν το σκοπό. Θα επιδιώξουμε να ερευνήσουμε τα παραδείγματα καλής πρακτικής που σχετίζονται με τις ΤΠΕ στην παρέμβαση γενικά, και στην ΠΣΕ συγκεκριμένα. Ο στόχος μας είναι να προσπαθήσουμε να τυποποιήσουμε τέτοιες εμπειρίες έτσι ώστε μπορούν να μοιραστούν με άλλες αρχές και να υποβληθούν συστάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να σημειωθεί πρόοδος μέσα σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα της εκπαιδευτικής πολιτικής

ΤΠΕ ΚΑΙ ΠΣΕ

Οι τελευταίες δύο δεκαετίες έχουν δει μια απίστευτη ανάπτυξη στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) έτσι ώστε σχεδόν όλες οι πτυχές της σύγχρονης διαβίωσης να περιλαμβάνουν τη χρήση της τεχνολογίας σε συχνή, εάν όχι, συνεχή βάση. Ενώ το μεγαλύτερο μέρος αυτής της ανάπτυξης είναι θετικό ο αντίκτυπος μίας τέτοιας κυρίαρχης χρήσης της τεχνολογίας δεν είναι ακόμα πλήρως κατανοητός και κοινωνικοί κανόνες ρυθμίζονται για να λάβουν υπόψη το στιγμιαίο κόσμο στον οποίο ζούμε τώρα.

Συγκεκριμένα, η προσωπική και κοινωνική χρήση των ΤΠΕ για τις επικοινωνίες και τη συλλογή πληροφοριών και γνώσης είναι άμεση και ευκαιριακή και βασίζεται σε πηγές γνώσης που πολλές από αυτές καθοδηγούνται από τους ίδιους τους χρήστες. Ουσιαστικά, αυτό τοποθετεί την αναζήτηση και την κριτική και τη διανομή στην καρδιά της συλλογής πληροφοριών και της επίλυσης προβλημάτων παρά οι παραδοσιακές μορφές προσωπικής συσσώρευσης της γνώσης και της εμπειρίας. Σαφώς, αυτό έχει τη δυνατότητα να υπονομεύσει τα συστήματα και τις προσεγγίσεις της τυπικής εκπαίδευσης, ιδιαίτερα εάν η εκπαίδευση αποτυγχάνει να αναγνωρίσει αυτές τις αλλαγές και να προσαρμοστεί στις προκλήσεις.

Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την ΠΣΕ. Η διχοτομία μεταξύ του σχέσης του άμεσου και ευκαιριακού ύφους, της άτυπης εκμάθησης και της συσσωρευμένης αφηρημένης φύσης ενός μεγάλου μέρους της τυπικής εκπαίδευσης πρέπει να απειλεί το κίνητρο και την προσαρμοστικότητα των λιγότερων αφοσιωμένων μαθητών του σχολείου. Και όμως, υπάρχει ελάχιστη ένδειξη της ανταπόκρισης των εκπαιδευτικών συστημάτων σε αυτήν την πρόκληση με οποιοδήποτε συνεπή ή στρατηγικό τρόπο.

Φυσικά οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση. Πολλές πρόσφατες εκθέσεις⁷ έχουν δείξει ότι η διαθεσιμότητα των ΤΠΕ στα σχολεία είναι γενικά επαρκής για γενικούς σκοπούς και δεν αποτελεί εμπόδιο στην κατανόηση των ΤΠΕ.

Εντούτοις, η χρήση των ΤΠΕ είναι κυρίως για τις διοικητικές ή βοηθητικές διαδικασίες μέσα στο γενικό πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ακόμη και μέσα στην κύρια διαδικασία, «η διδασκαλία», της τεχνολογίας χρησιμοποιείται συνήθως για να συμπληρώσει την παράδοση, μέσω της προβολής ή των επιδείξεων πολυμέσων, ή της πρόσβασης σε εξωτερικούς πόρους για την αύξηση της κύριας διδακτικής δραστηριότητας.

Ομοίως, το πρόγραμμα ELFE 2 διαπίστωσε ότι ενώ η χρήση των ΤΠΕ στα σχολεία εξελισσόταν, περισσότερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη και την κατανόηση του ρόλου της τεχνολογίας «στη βελτίωση της εκπαίδευσης». Συγκεκριμένα, οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις που βασίζονται στο συνδυασμό των σημαντικών παιδαγωγικών δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού και των πλεονεκτημάτων της σύγχρονης δυνατότητας των ΤΠΕ θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές βελτιώσεις στην επίδοση.⁸

Όπως συζητήθηκε προηγουμένως, αυτό αποτελεί επίσης την κύρια εστίαση για τις πολιτικές παρέμβασης για τη μείωση της ΠΣΕ και, από κοινού με τα άλλα επιχειρήματα ανωτέρω, παρέχει το επιπρόσθετο ερέθισμα για την ανάπτυξη υγιών παιδαγωγικών προτύπων για τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, και της ΠΣΕ συγκεκριμένα.

Έτσι, φαίνεται ότι ορισμένες σύγχρονες τάσεις δείχνουν παρόμοιες πιθανές λύσεις, ή τουλάχιστον τις παρόμοιες εξελίξεις.

1. Η εκπαίδευση πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο στους μαθητές ώστε να αντικατοπτρίζει τις διάφορες ανάγκες, το υπόβαθρο, τα κίνητρα και τις φιλοδοξίες του μαθητή

2. Η εκπαίδευση πρέπει να λάβει γνώση της εξέλιξης της ευκαιριακής, άτυπης εκμάθησης που προάγεται από την μέσω διαδικτύου άμεση αναζήτηση και τις πηγές γνώσης που κατασκευάζει ο χρήστης και από τα κοινωνικά και συμμετοχικά δίκτυα.

3. Η εκπαίδευση πρέπει να επιδιώξει να συνδυάσει τις παιδαγωγικές δεξιότητες και την εμπειρία των εκπαιδευτικών με τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας των ΤΠΕ

4. Η εκπαίδευση πρέπει να αναπτύξει τις παιδαγωγικές και τα πρότυπα για την πραγματοποίηση των ανωτέρω στόχων

5. Η επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών στην υιοθέτηση των παιδαγωγικών για τη χρήση των ΤΠΕ

6. Η εκπαίδευση χρειάζεται τα στρατηγικά προγράμματα για να καταδειχθούν τα αποτελέσματα και τα πλεονεκτήματα μιας τέτοιας προσέγγισης

Το πρόγραμμα ELFE-ESL στοχεύει να ερευνήσει τα παραδείγματα της καλύτερης πρακτικής στις ανωτέρω περιοχές και να παράγει μία συστηματική προοπτική για την περαιτέρω ανάπτυξη και τη στρατηγική τους εφαρμογή εντός των Περιφερειακών Εκπαιδευτικών Αρχών της

⁷ Key Data on Learning and Innovation through ICT at School in Europe 2011, Eurydice; eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice.

⁸ 'Reforming Education' Erisa White Paper (2010), www.erisa.be.

Ευρώπης. Αυτά θα οδηγήσουν στις άμεσες πολιτικές για τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών στα συστήματα τυπικής εκπαίδευσης και θα καθарίσουν τη ρητή παρέμβαση στη μείωση της ΠΣΕ.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Η σημαντικότερη δραστηριότητα του προγράμματος ELFE-ESL είναι να διεξάγει ορισμένες επισκέψεις μελέτης περίπτωσης στις διαφορετικές περιοχές σε όλη την Ευρώπη για να εκμαιεύσει και να μοιραστεί τα κίνητρα και την εμπειρία στην παιδαγωγική χρήση των ΤΠΕ γενικά και στις προσεγγίσεις για την πρόωρη σχολική εγκατάλειψη συγκεκριμένα. Ο σκοπός των μελετών περίπτωσης είναι η αποκόμιση πληροφοριών και οι εμπειρίες από τα ιδρύματα υποδοχής για την:

- Πρόωρη σχολική εγκατάλειψη
- Χρήση των ΤΠΕ στην πρόωρη σχολική εγκατάλειψη
- ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Πρωτοβουλίες στην ηλεκτρονική μάθηση
- Παιδαγωγικές μέθοδοι για την ηλεκτρονική μάθηση
- Εκμάθηση με επίκεντρο τον μαθητή ή εξατομικευμένη εκμάθηση

Τέσσερις χώρες έχουν επιλεγεί ως μελέτες περίπτωσης σε αυτό το πρόγραμμα – η Δανία, η Ολλανδία, η Πορτογαλία και το Αζερμπαϊτζάν αντιπροσωπεύοντας τη γεωγραφική και την πολιτική ποικιλομορφία της Ευρώπης. Ο κύριος σκοπός των μελετών περίπτωσης είναι η εύρεση παραδειγμάτων καινοτόμου χρήσης των ΤΠΕ σε σχολικό επίπεδο και στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών με σκοπό τη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Συνεπώς, κατά τη διάρκεια των μελετών περίπτωσης δεν θα επιδιώξουμε μια αντιπροσωπευτική επισκόπηση του επιπέδου εφαρμογής ή της αξιολόγησης των εθνικών πολιτικών για τις ΤΠΕ ή/και της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στη χώρα, αλλά θα ερευνήσουμε τις μοναδικές περιπτώσεις στο μικρό αριθμό επιλεγμένων ιδρυμάτων σε κάθε χώρα. Τα παραδείγματα θα προέλθουν από τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα ιδρύματα εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών που όπως είναι γνωστό έχουν προσδιορίσει το ζήτημα της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης και εργάζονται προς την κατεύθυνση κάποιων λύσεων που περιλαμβάνουν τις ΤΠΕ. Η πρόθεση είναι να αναπτυχθούν τα πρότυπα της ορθής πρακτικής που θα μπορούσε να διαδοθεί και να χρησιμοποιηθεί ενδεχομένως από τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες σε άλλες χώρες ως εμπνευσμένα παραδείγματα. Ο δεύτερος στόχος είναι να υποκινηθεί ο αναστοχασμός η ανάλυση αναγκών, και η επαγγελματική συζήτηση μεταξύ της επαγγελματικής κοινότητας μέσα στα σχολεία και των περιοχών που γίνεται επίσκεψη σχετικά με τα ζητήματα της χρήσης ΤΠΕ ICT για τη μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Θα χρησιμοποιήσουμε μια «αναπτυξιακή» προσέγγιση που θα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να συνεργαστούν με τη συμβουλευτική ομάδα και για να μοιραστούν τις εμπειρίες και τις προοπτικές, παρά να παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες όπως κανονικά απαιτούνται σε μια «ελεγκτική προσέγγιση». Στοχεύουμε να καταστήσουμε τη διαδικασία ευχάριστη, ενημερωτική και εποικοδομητική για όλους τους συμμετέχοντες. Δεν πρέπει να ειπωθεί ως αγγαρεία αλλά μάλλον ως αναπτυξιακή εμπειρία. Αυτό θα αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη:

8. **Ερωτηματολόγιο κατάστασης:** ουσιαστική συλλογή πληροφοριών πριν από την επίσκεψη

9. **Έγγραφο εργασίας:** περιγράφει το υπόβαθρο στο πρόγραμμα και την περίληψη των ζητημάτων που σχετίζονται με την ΠΣΕ ESL

10. **Περιήγηση:** σύντομη περιήγηση του ιδρύματος και των εγκαταστάσεων (~15 λεπτά)

11. **Παρουσίαση των διοργανωτών:** Συνοπτική παρουσίαση του ιδρύματος υποδοχής για τις εμπειρίες τους και τις προοπτικές για τις ΤΠΕ ICT στην ΠΣΕ ESL (~20 λεπτά)

12. **Ημιδομημένη συνέντευξη:** για να εκμαιεύσει τις απόψεις και να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών (~60 λεπτά)

13. **Περίληψη:** σύντομη παράθεση των αποτελεσμάτων και των σημείων που προκύπτουν (~15 λεπτά)

14. **Ανατροφοδότηση:** Γραπτή έκθεση ανατροφοδότησης, που συντάσσεται από τη συμβουλευτική ομάδα

Συνολικά, κάθε επίσκεψη μελέτης περίπτωσης πρέπει να διαρκέσει μεταξύ 2-3 ωρών έτσι ώστε η συμβουλευτική ομάδα να μπορεί να διοργανώσει 2 ή 3 συνεδριάσεις κάθε ημέρα.

Η μεταφράστρια: Μαργαρίτα Αντωνίου